

for at faa et andet Resultat, medens man i det, som man endnu med en højt urigtig Betegnelse vil kalde en Forhandlingspolitik, er inde paa noget, der slet ikke er en Forhandlingspolitik. Jeg skal senere faa Lejlighed til at udvikle dette, men, som jeg sagde, denne Underhandlingsmetode medførte foruden de andre skadelige Følger, den kunde have, stundom det, at man kom hjem med gal Bested. Jeg skal saaledes minde om, hvordan det gik med Forhandlingen om den personlige Kommuneffat. (Munterhed). Ja, naar det ikke var saa sørgeligt, kunde det virkelig være morsomt og underholdende, men det er virkelig meget sørgeligt. Denne Sag havde der jo været forhandlet om i en Række af Aar mellem de to Ting, og der var i Samlingen 1892—93 forelagt et Forslag af den daværende højtærede Indenrigsminister, hvori det var foreslaaet, at det altid skulde være Opholdskommunen, der skulde fastsætte Staten paa Personer, der opholdt sig i Kommunen, men havde deres Næringsuden for Kommunen, hvilket jo var i Modstrid med den Stilling, som dette høje Ting tidligere altid eller i alt Fald i en lang Række havde indtaget til denne Sag, idet det høje Ting altid havde stillet sig til denne Sag paa den Maade, at det forlangte, at det stedse skulde være Erhvervskommunen og ikke Opholdskommunen, der fastsatte Staten. Den Gang, da nu denne Sag kom til Forhandling første Gang, efter at jeg havde haft den Være at faa Sæde her i Tinget, blev det meddelt mig fra en Dolk for de hemmelige Forhandlinger, at det var noget, der ikke vilde kunne lade sig gennemføre; ifald man vilde have Loven og de Fordele, den ellers bød, var man nødt til at følge den højtærede Indenrigsminister paa dette Punkt, fordi man i Landstinget paa ingen Maade vilde gaa med til, at Erhvervskommunen skulde være den, der fastsatte Staten, ogsaa for de Personer, der havde Erhverv i Kommunen, men Bopæl uden for Kommunen. Naa, jeg, og mange med mig, der gerne vilde have denne vigtige Sag løst og vilde have de mange Fordele, Loven ellers kunde frembyde, faldt af paa dette Punkt, fordi vi selvfølgelig gik ud fra og maatte tro — vi vare jo delvis ny Medlemmer den Gang, Rekrutter fra Landet — at naar Officererne kom og fortalte os noget saadant, maatte det ogsaa være rigtigt og nøjagtigt. Det levede vi saa paa i det meste af 2 Samlinger. Saa gik Lovforslaget op til Landstinget, der nedsatte et Udvalg. Dette naaede ganske vist ikke til at afgive Betænkning, men det afgav dog en Gang i Foraaret en Beretning, en Slags foreløbig Betænkning, og

jaa viste det sig af denne foreløbige Betænkning til min store Forrættelse, at der i Landstingsudvalget var et Flertal, der sagde: Det kan aldeles ikke lade sig gøre, at lade Opholdskommunen bestemme den Næringsdrift, der drives uden for Kommunen; det maa altid være Erhvervskommunen, der bestatter de Personer, der drive Næring i Kommunen, men have Bopæl andetsteds! Det viste sig altsaa, at de Medlemmer i det høje Landsting, som et eller flere fremragende Medlemmer i dette Ting havde forhandlet med, ikke havde været å jour med det, der var den almindelige Opfattelse af denne Sag oppe i det høje Landsting. Jeg skal nævne et andet Eksempel. De ville alle mindes, hvorledes der i Fjor Efteraar af det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds blev indbragt her i dette høje Ting et Forslag om Beskikkelse af Defensører ved Krigsretterne. Vrede Medlemmer ville mindes, hvorledes det gik med denne Sag. Det blev fra flere Sider foreholdt det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds, at det egentlig ikke var nok, og at det egentlig ikke var det, man trængte mest til; det, man trængte mest til, var først og fremmest i militære Sager at faa indført en Appellinstans. Dog det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds vilde ikke høre Tale derom. Det vilde kun være at lægge Sten paa Forslagets Vej — det, som nu om Stunder kaldes: „Kummel og Tummel“. Det var kun at lægge Sten paa Forslagets Vej, thi det kunde man ikke naa! Man kunde ikke vente, at man fra anden Side vilde gaa ind derpaa, og derfor maatte man tage det, man kunde faa! Jeg for mit Vedkommende fulgte naturligvis ved Afstemningen det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds i Tillid til, at det nok skulde vise sig, at han var rigtig og vel underrettet i denne Sag. Men da saa Sagen kom op i det høje Landsting, rejste Ordføreren deroppe sig og sagde, at det slet ikke var det, man først og fremmest trængte til. Det var slet ikke Defensører for Krigsretten, man først og fremmest trængte til, nej det, som først og fremmest trængte til, det, man skulde lægge an paa, det, man skulde søge at faa gennemført, var — en Appellinstans i militære Sager, saaledes at Krigsretsdomme kunde komme til Prøvelse i en eller flere overordnede Instanser. Sagen kom i Udvalg og døde der hen. Det viste sig atter, at man ad den private Underhandlings Vej var bleven aldeles fejlagtig underrettet. Jeg kunde ønske at benytte denne Lejlighed til at spørge det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgkreds, om man ikke kan vente igen at